

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

1	0	0	3	6
---	---	---	---	---

Exam. Code :

5	0	0	1
---	---	---	---

Bachelor of Arts (FYUP) 1st Semester

(2125)

ECONOMICS

Paper : Introductory Micro Economics ECODSC1

(In all Mediums)

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— Attempt FIVE questions in all. Question No. 1 is compulsory.

Attempt ONE question each from Units I, II, III & IV.

1. Attempt any **NINE** of the following:

- (i) Define economics.
- (ii) What is the relation between scarcity and choice?
- (iii) Define the term "How to produce?"
- (iv) Any two features of utility.
- (v) Who has given indifference curve analysis?

- (vi) Define consumer surplus.
- (vii) What are the four factors of production?
- (viii) Define marginal product of labour.
- (ix) Economies of scale.
- (x) Define supply.
- (xi) What is the effect of excess demand on market equilibrium?
- (xii) Break-even point. 9×2=18

UNIT-I

- 2. What do you mean by inductive method? Discuss its merits and demerits. 18
- 3. Explain various methods for the measurement of price elasticity of demand. 18

UNIT-II

- 4. Explain consumer's equilibrium with the help of utility analysis. 18
- 5. Define indifference curve. Explain its various properties. 18

UNIT-III

- 6. Explain the law of returns to scale. 18
- 7. Explain traditional theory of costs in the short run. 18

UNIT-IV

8. Explain concept, measurement, determinants and importance of elasticity of supply. 18
9. Explain relation among AR, MR and price elasticity of demand. 18

(हिन्दी माध्यम)

नोट :- कुल पाँच प्रश्न करें। प्रश्न संख्या 1 अनिवार्य है। प्रत्येक यूनिट I, II, III और IV में से एक-एक प्रश्न करें।

1. निम्नलिखित में से कोई नौ भाग करें:
- (i) अर्थशास्त्र को परिभाषित करें।
 - (ii) अभाव और विकल्प के बीच क्या संबंध है?
 - (iii) 'कैसे उत्पादन करें?' शब्द को परिभाषित करें।
 - (iv) उपयोगिता की कोई दो विशेषताएँ।
 - (v) उदासीनता वक्र विश्लेषण किसने दिया है?
 - (vi) उपभोक्ता अधिशेष की अवधारणा को परिभाषित करें।
 - (vii) उत्पादन के चार कारक क्या हैं?

(viii) श्रम के सीमांत उत्पाद को परिभाषित करें।

(ix) पैमाने की बचतें।

(x) आपूर्ति को परिभाषित करें।

(xi) बाजार संतुलन पर अतिरिक्त मांग का क्या प्रभाव पड़ता है?

(xii) सम-विषम बिन्दु।

9×2=18

यूनिट-I

2. आगमनात्मक विधि से आप क्या समझते हैं? इसके गुण-दोषों पर चर्चा कीजिए। 18
3. मांग की कीमत लोच के माप के लिए विभिन्न तरीकों की व्याख्या करें। 18

यूनिट-II

4. उपयोगिता विश्लेषण की सहायता से उपभोक्ता के संतुलन की व्याख्या कीजिए। 18
5. उदासीनता वक्र को परिभाषित करें। इसकी विभिन्न विशेषताओं की व्याख्या कीजिए। 18

यूनिट-III

6. पैमाने के प्रतिफल के नियम की व्याख्या करें। 18
7. अल्पावधि में लागत के पारंपरिक सिद्धांत की व्याख्या करें। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਆਪੂਰਿ ਕੀ ਲੋਚ ਕੀ ਅਕਥਾਰਣਾ, ਮਾਪ, ਨਿਰਧਾਰਕ ਔਰ ਸਹੁਤ ਕੀ ਕ੍ਯਾਕ੍ਯਾ ਕਰੇਂ। 18
9. ਏ.ਆਰ., ਏਮ.ਆਰ. ਔਰ ਸਾਂਗ ਕੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਕੇ ਕੀਚ ਸੰਬੰਧ ਕੀ ਕ੍ਯਾਕ੍ਯਾ ਕਰੇਂ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ I, II, III ਅਤੇ IV ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ :
- (i) ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
 - (ii) ਦੁਰਲਭਤਾ ਅਤੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ?
 - (iii) “ਕਿਵੇਂ ਪੈਦਾ ਕਰੀਏ?” ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
 - (iv) ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ ਦੀਆਂ ਕੋਈ ਦੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ।
 - (v) ਤਟਸਥਤਾ ਵਕਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ?
 - (vi) ਉਪਭੋਗੀ ਦੀ ਵੇਸ਼ੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
 - (vii) ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਚਾਰ ਸਾਧਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ ?
 - (viii) ਕਿਰਤ ਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

(ix) ਪੈਮਾਨੇ ਦੀਆਂ ਬੱਚਤਾਂ।

(x) ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

(xi) ਅਧਿਕ ਮੰਗ ਦਾ ਬਜ਼ਾਰ ਸੰਤੁਲਨ 'ਤੇ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ?

(xii) ਸਮ-ਖੰਡਨ ਬਿੰਦੂ।

9×2=18

ਯੂਨਿਟ-1

2. ਆਗਮਨਾਤਮਕ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸਦੇ ਗੁਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 18
3. ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-2

4. ਤੁਸ਼ਟੀਗੁਣ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਪਭੋਗੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
5. ਤਟਸਥਤਾ ਵਕਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-3

6. ਪੈਮਾਨੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਫਲ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
7. ਅਲਪ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤ ਦੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-IV

8. ਪੂਰਤੀ ਦੀ ਲੋਚ ਦੀ ਧਾਰਨਾ, ਮਾਪ, ਨਿਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
9. ਏ. ਆਰ., ਐਮ. ਆਰ. ਅਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲੋਚ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18